

YLIVIESKAN KAUPUNGIN LAUSUNTO POHJOIS-POHJANMAAN HYVINVOINTIALUEEN TARPEENMUKAISTEN SOTE-KESKUSTEN MÄÄRITTELYSTÄ JA MÄÄRÄSTÄ VUOSILLE 2023-2025

Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen aluehallitus on päättänyt lähettää suunnitelmaluonnoksen tarpeenmukaisten SOTE-keskusten määrittelystä ja määrästä vuosille 2023–2025. Asukkaat ja eri sidosryhmät voivat tutustua luonnokseen hyvinvointialueen verkkosivuilla ja antaa siitä palautetta 19.4.-17.5.2023. Järjestämissuunnitelman luonnoksesta on mahdollisuus myös antaa virallinen lausunto.

Järjestämissuunnitelmaluonnos nojaa Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen aluevaltuuston 17.10.2022 hyväksymään sote-järjestämissuunnitelmaan. Järjestämissuunnitelmassa otetaan kantaa keskeisiin sosiaali- ja terveyspalvelujen rakenteellisiin ja toiminnallisiin uudistuksiin, joita toteutetaan Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueella vuosina 2023–2025. Järjestämissuunnitelman toimeenpanon keskeisenä tavoitteena on vastata erityisesti ikäihmisten, lasten ja perheiden sekä mielenterveys- ja päihdeasiakkaiden kasvavaan palvelujen tarpeeseen.

1. Onko esitetty sosiaali- ja terveyskeskusten palveluvalikoima ja määrä alueiden väestön palvelutarvetta vastaava?

Ylivieskan kaupunki näkee hyvänä, että suunnitelmaluonnoksessa taataan jokaiseen kuntaan sote-keskuspalvelut. Ennen vuodenvaihdetta annetussa lausunnossaan hyvinvointialueen sotejärjestelmäluonnokseen, Ylivieskan kaupunki piti tärkeänä kotiin ja arkiympäristöön annettavien palvelujen vahvistamista. Sen toteutumiseksi on palveluketjujen, etälääketieteellisen keskuksen ja kotisairaaloiminnon oltava toimiva kokonaisuus. Ylivieskan kaupunki edellytti jo tuolloin, että meillä sijaitsevan sotekeskuksen on tarjottava monipuolisesti ja asukkaiden palvelutarpeiden mukaisesti sosiaali- ja terveydenhuollon palveluita, myös tarpeen mukaan erikoissairaanhoidon palveluja. Erityislääkärien vastaanotot terveyskeskuksessamme ovat olleet aktiivisessa ja tehokkaassa käytössä. Runsaimmin käytettävien erikoissairaanhoidon palveluiden säilyessä lähellä asiakkaita, esimerkiksi säännöllisin väliajoin tarjolla olevien erikoislääkärin vastaanottopalveluiden muodossa, prosessit pysyvät tehokkaina ja kustannukset pienempinä.

Ylivieskan terveyskeskuksen vuodeosastopaikkojen säilyttäminen on Ylivieskalle tärkeää. Potilaiden siirtäminen pitkien matkojen päähän kotipaikkakunnalle vie resursseja mm. siirtokuljetusten muodossa ja vaarantaa näin alueen asukkaiden potilasturvallisuuden.

2. Mikä on näkemyksenne yksiköihin, joiden palveluvalikoimaa ja tuottamistapaa esitetään lausuntomateriaalissa arvioitavaksi.

Palveluvalikoiman ja tuottamistavan osalta haluamme muistuttaa tietyistä jo olemassa olevista palveluista. Vaikka sote-keskusluonnoksessa ei suoranaisesti linjata ympärivuorokautisen päivystyksen järjestämisestä, haluamme, että suunnitelmaan kirjataan jo tässä vaiheessa palvelun säilyminen Oulaskankaan yhteispäivystyksessä. Liian pitkät välimatkat ilta- ja yöaikaan sekä viikonloppuisin vaarantavat potilasterveyden sekä kuormittavat jo valmiiksi ruuhkaisia isoja päivystysyksiköitä.

Toinen huomionarvoinen asia on Ylivieskan terveyskeskuksen yhteyteen rakennettu täysin uudistettu lääkekeskus. Valmistumisen yhteydessä alueen lääkekeskustoiminta keskitettiin Ylivieskaan. Nyt lausuttavana olevassa luonnoksessa ei ole kuvattu lääkekeskusten sijoittumista alueella.

Ihan kuten kaikissa toiminnoissa, on tärkeä säilyttää olemassa olevista vaihtoehtoista ennen kaikkia toimivat käytänteet eikä uudistaa vain uudistamisen vuoksi.

3. Onko asiointisuunnat, työmatka- ja julkinen liikenne sekä välimatkat huomioitu riittäväällä tavalla sosiaali- ja terveyskeskusten palveluverkostossa?

Oulun eteläisen alueen asukkaat ovat tottuneet asioimaan sekä pohjoisen että eteläisen suuntaan. Työssäkäyntialue on suhteellisen suuri ja lähikuntien välillä pendelöidään aktiivisesti. On kuitenkin selvää, että Ylivieska on alueen keskus ja tarjoaa monipuoliset palvelut selkeästi kuntarajojen ulkopuolelle. Tämä on hyvä huomioida, kun palveluverkostoja suunnitellaan. Keskittämisen osalta on myös tärkeä muistaa, että julkinen liikenne ei ole alueellamme niin vilkasta kuin isojen kaupunkien alueilla.

4. Miten sosiaali- ja terveyskeskuksen tulisi paikallisesti toimia, jotta se vastaa asukkaiden palvelutarvetta?

Ylivieska on alueen eteläosan suurin kaupunki Raahen jälkeen ja Ylivieskan asukasluku on kasvanut lähes kahden vuosikymmenen ajan. Erityisesti tilastot osoittavat väestönkasvua (muuttovoitto) tapahtuvan ikäihmisten väestöryhmässä. Erityisesti tässä ikäryhmässä tarvitaan henkilökohtaista palvelunohjausta, välttämättä digitaitoja tai -yhteyksiä ei ole kaikilla saatavilla. Näemme kuitenkin digipalveluiden tarjoamisen hyvänä lisänä peruspalveluiden rinnalla.

5. Mitkä ovat tärkeimpiä keinoja henkilöstön saatavuuden turvaamiseksi Pohjois-Pohjanmaalla?

Henkilöstön saatavuuden varmistamiseksi on yhteistyötä tehtävä aktiivisesti ja kattavasti kaikkien kuntien sekä koko alueen eri koulutustoimijoiden kanssa. OSAOn koulutuspalvelut eivät meidän näkemysemme mukaan voi huolehtia yksistään koko alueen koulutustarpeista. Jotta henkilöstöpulaan voidaan vastata tehokkaasti, on koulutukseen panostettava koko Pohjois-Pohjanmaan alueella. Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymä JEDU kouluttaa lähihoitajia useilla paikkakunnilla, mm. Ylivieskassa, ja tätä toimintaa on edelleen syytä tehostaa monipaikkaisesti. Lisäksi korkeakoulu yhteistyötä on mahdollista laajentaa. CENTRIAn kanssa tehtävällä yhteistyöllä voidaan monipuolistaa sosiaali- ja terveysalan lisäkoulutustarjontaa esimerkiksi muuntokoulutuksen ja monimuoto-opetuksen muodossa alueellemme. Jo nyt Ylivieskassa on tarjolla valtakunnallisesti ainutlaatuista sosiaalialan korkeakouluopetusta monimuoto-opetuksena.

Postiosoite:

Ylivieskan kaupunki
PL 70
84101 YLIVIESKA

Käyntiosoite:

Ylivieskan kaupunki
Kyöstintie 4
84100 YLIVIESKA

Puhelin:

(08) 42941

Y-tunnus: 0190557-3

Sähköposti:

kirjaamo@ylivieska.fi
etunimi.sukunimi@ylivieska.fi
Kotisivu: www.ylivieska.fi